

O'QUV ADABIYOTINING NASHR RUXSATNOMASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va
innovatsiyalar vazirligining 20 25 yil " 09 " iyul
dagi "258"-sonli buyrug'iga asosan

S.H.HASANOVA, O.M.SAIDOV, M.X.ABDURAXMANOV
(muallifning familiyasi, ismi-sharifi)

Matematika

(ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi))

ning

talabalari (o'quvchilari) uchun tavsiya etilgan

Informatika o'qitish metodikasi

(o'quv adabiyotining nomi va turi: darslik, o'quv qo'llanma)

ga

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
tomonidan litsenziya berilgan nashriyotlarda nashr
etishga ruxsat berildi.

Vazir

K.Sharipov

No 461298

ROZILIK XATI

Men, quyida imzo chekuvchi, birgalikda tayyorlab, nashr etilgan darslikdan Hasanova Sumanbar Hamroqulovnani pedagogika fanlari doktori (DCs) himoyasida foydalanishiga roziman.

S.H.Hasanova, O'.M.Saidov, M.X.Abduraxmanov. Informatika o'qitish metodikasi/ Darslik. /Toshkent.: "Zebo print", 2025/ 210 b.

Samarqand davlat pedagogika instituti
"Informatika" kafedrasi mudiri PhD
Dotsent

O'.M.Saidov

Samarqand davlat pedagogika instituti
"Informatika" kafedrasi dotsenti PhD

M.X.Abduraxmanov

S.H.HASANOVA,
O'.M.SAIDOV, M.X.ABDURAXMANOV

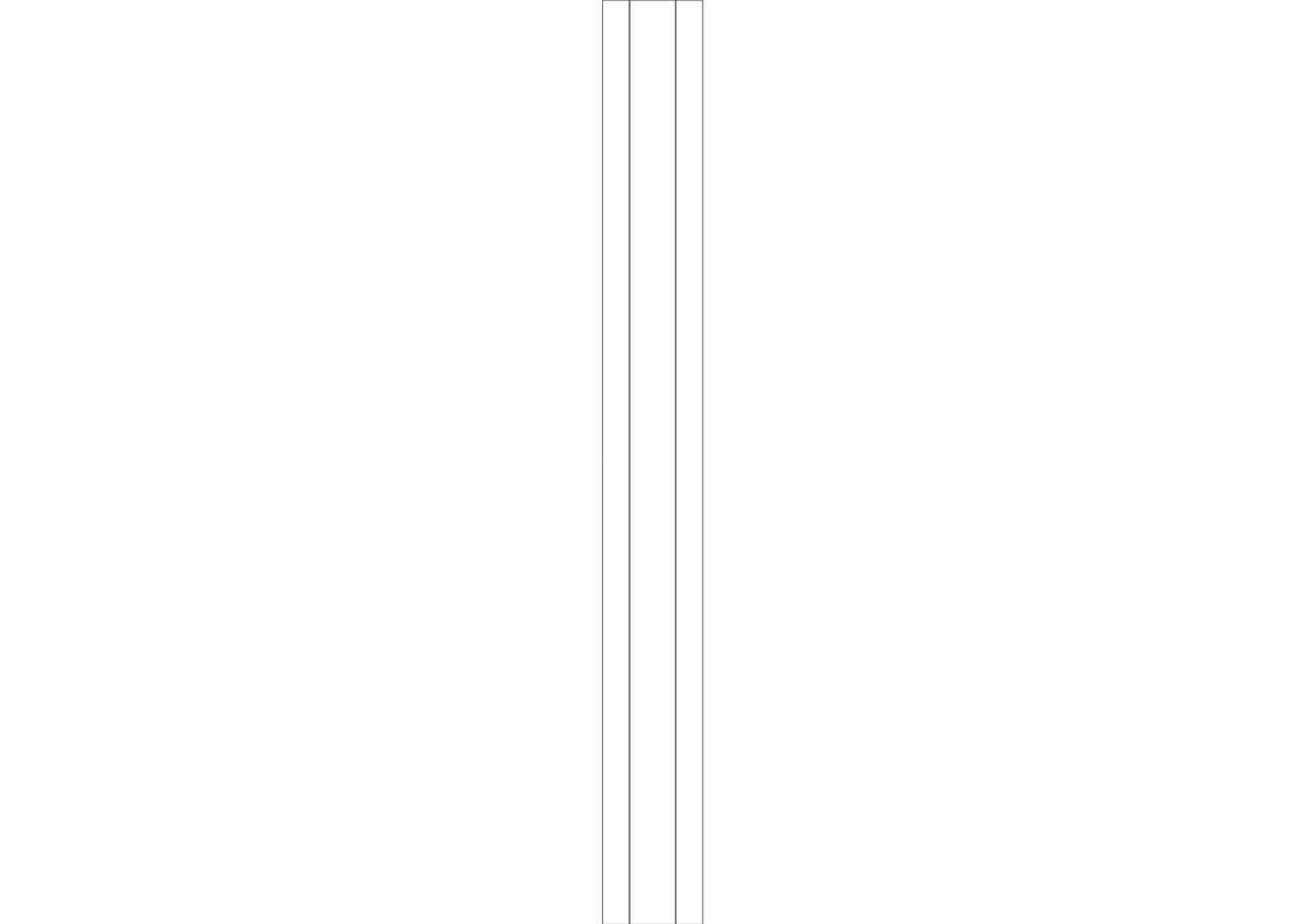
INFORMATIKA O'QITISH METODIKASI

ISBN 978-9910-618-25-1

9 789910 618251

o'yinlar ishlab chiqish, veb-sayt yaratish, dasturlash, o'quvchilarning kreativ fikrlashini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega.

Ijtimoiy o'qitish tamoyili: Informatika o'qitishda ijtimoiy faoliyatning muhimligi hamda o'quvchilarning guruhda ishlashini rivojlantirish zarur. O'quvchilarni jamoaviy ishga, birgalikda muammolarni hal qilishga, o'zaro tajriba almashishga undash o'qitish jarayonining samarali bo'lishini ta'minlaydi. Ijtimoiy o'qitish, o'quvchilarga bilimlarini bir-birlari bilan baham ko'rish, o'z fikrlarini erkin ifoda etish imkoniyatini yaratadi.

Bosqichma-bosqich o'qitish tamoyili: Informatika fani ko'plab murakkab tizimlardan iborat bo'lgani uchun, o'quvchilarga yangi bilimlarni o'rganishda bosqichma-bosqich yondoshuv zarur. O'quvchilar avval oddiy tushunchalar va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtiradi, keyin esa murakkabroq tizimlarni o'rganish uchun tayyor bo'lishadi. Bu tamoyil o'quvchilarga o'zlashtirgan bilimlarini mustahkamlash, yangi mavzularni osonroq tushunishga yordam beradi.

Informatika o'qitish metodikasining asosiy usullari

Informatika o'qitish metodikasi faqat nazariy bilimlarni emas, balki amaliy ko'nikmalarni ham o'rgatishning samarali usullarini ishlab chiqadi. Quyida informatika o'qitishda keng qo'llaniladigan asosiy usullarni ko'rib chiqamiz:

Ko'rgazmali usul: Informatika fani ko'plab abstrakt tushunchalarni o'z ichiga oladi, shuning uchun ko'rgazmali usulni qo'llash lozim. Bu usulda o'qituvchi diagrammalar, grafikalar, simulyatsiyalar, video darslar yordamida o'quvchilarga materialni ko'rsatadi. Misol uchun, algoritmlar va ma'lumotlar strukturalarini tushuntirishda, vizual ko'rsatmalar va diagrammalar orqali amaliy tushuncha berish juda samarali bo'ladi.

Amaliy mashg'ulotlar: Informatika o'qitishda amaliy mashg'ulotlar juda muhim hisoblanadi. O'quvchilarga dasturlash tillarida kod yozish, tarmoqni sozlash, ma'lumotlar bazasini boshqarish, kompyuter grafikasi yaratish kabi amaliy ishlar beriladi. Amaliy mashg'ulotlar orqali o'quvchilar

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

S.H. Hasanova, O'M. Saidov, M.X. Abduraxmanov

INFORMATIKA O'QITISH METODIKASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi ruxsati asosida Samarqand davlat pedagogika instituti Kengashi qarori bilan 60110600 – Matematika va informatika yo'nalishi talabalari uchun darslik sifatida tavsiya etilgan.

«ZEBO PRINTS»
Toshkent – 2025

UO'K: 004.4;37.0
KБК: 32.97;74
H-15

S.H. Hasanova, O'M. Saidov, M.X. Abduraxmanov
Informatika o'qitish metodikasi / Darslik. – T.: «ZEBO PRINTS», 2025. – 180 b.

Taqrizchilar:

D.M.Maxmudova – Chirchiq davlat pedagogika universiteti professori, pedagogika fanlari doktori.

S. Raximov – Samarqand davlat pedagogika instituti dotsenti, pedagogika fanlari falsafa doktori.

Ushbu darslik amaldagi dasturlar asosida tayyorlangan bo'lib, 60110600 – Matematika va informatika yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar uchun mo'ljallangan. Unda Informatika o'qitish metodikasi kursi bo'yicha nazariy materiallar, amaliy ishlanmalar, bilimlarni nazorat qilish uchun savollar va topshiriqlar majmuasi keltirilgan.

Darslik O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025 yil 9 iyuldagi 258 sonli buyrug'iga muvofiq nashr etilgan.

ISBN 978-9910-618-25-1

Dasturlash va algoritmlarni o'qitish metodikasi

- Boshlang'ich va chuqurlashtirilgan dasturlash kurslari
- Algoritmik tafakkurni rivojlantirish usullari

Loyihaviy va tadqiqot metodlari

- Talabalar bilan mustaqil loyiha ishlari
- IT sohasida ijodiy va tadqiqot faoliyati

Baholash va natijalarni monitoring qilish

- O'quvchilarning bilim darajasini aniqlash
- Test va nazorat usullari

Informatika o'qitish metodikasining asosiy tamoyillari

Informatika o'qitish metodikasining samarali ishlashini ta'minlash uchun o'qitishda quyidagi asosiy tamoyillarni hisobga olish zarur:

Tushunarlik tamoyili: Informatika fanining ko'plab mavzulari o'quvchilarga murakkab va texnik bo'lishi mumkin. Shuning uchun o'qituvchilar materialni sodda va tushunarli qilib taqdim etishlari kerak. Bu o'quvchilarning yangi mavzularni o'zlashtirishiga yordam beradi va ta'lim jarayonini samarali qiladi. Tushunarlik tamoyili o'quvchilarga har bir materialni bosqichma-bosqich o'rgatish, amaliy misollar orqali tushuntirishni o'z ichiga oladi.

Faoliyatga yo'naltirilganlik tamoyili: Informatika o'qitish faqat nazariy bilimlarni taqdim etish bilan cheklanmaydi. O'quvchilarni amaliy faoliyatga jalb qilish zarur. O'quvchilar faqat darsda o'rganilgan bilimlarni amaliyotda qo'llashlari kerak. Shu bilan birga, o'quvchilarga turli dasturlar, tizimlar, algoritmlar bilan ishlash, masalalarni hal qilish va ularni tahlil qilish imkoniyati berilishi kerak. Bu tamoyilni amalga oshirish uchun amaliy mashg'ulotlar, laboratoriya ishlari, loyihalar va testlar foydalaniladi.

Qiziqarli va motivatsiya beruvchi tamoyil: Informatika fani o'quvchilarning qiziqishini jalb qilish uchun turli metodlar va vositalardan foydalanish lozim. O'quvchilarga qiziqarli o'yinlar, interaktiv darslar, loyiha asosidagi ishlar, real hayot misollarini keltirish orqali informatika fani motivatsiyasini oshirish mumkin. Informatikaning ko'plab jabhalari, masalan,